

Üç Şehir Bir Kahve: Kahire-İstanbul-Viyana Mehmet Kurukahveci Kültür Merkezi, 2016; 196 sayfa
Kemalettin Kuzucu & M.Sabri Koz: Türk Kahvesi Yapı Kredi Yayınları, 2015; 387 sayfa

Karşı sayfamızda sözünü ettiklerimizin arasında kahvenin kokusuna değinmeye yerimiz kalmadı! İşte bunu telafi etmek için bu sayfada iki ayrı kahve kitabına yer verelim. Milli Reasürans Galerisi'nde bu yılın başında yer

almış *Üç Şehir Bir Kahve* isimli fotoğraf sergisinin büyük boy kataloğu, aslında beklediğimizi vermedi! Her şeyden önce, kahve hakkında kimi çok anlamlı ve değerli kitap alıntılarına eşlik ede(meye)n fotoğrafların kimler tarafından çekildiği belirtilmemiş. Ancak en önemlisi, sayfaları çevirirken metinler ile resimler arasında ussal bağlantılar yapılmadığından, örneğin Salâh Bîrsel veya Kâtip Çelebi'nin ilginç betimlemeleri havada kalıyor gibi... Geriye kalan, Ali Çolak'ın belirttiği üzere "*Kahve dediğin, bizimki gibi küçük fincanlarda içilir ki bu, o lezzetin ulaşmazlığına, faniliğine işaret.*" (s. 172)

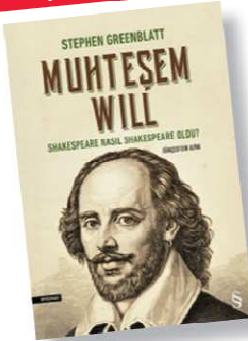
Yapı Kredi Yayınları ise nitelikli el kitapları dizisi çerçevesinde bu kez UNESCO'nun *İnsanlığın Somut Olmayan Kültür Mirası* Listesi'nde yer alan *Türk Kahvesi* ve *Gelenegi*'ne güzel bir çalış-

ma adanmış. Akademisyen K. Kuzucu'nun "*Türk Kahvesinin Kısa Tarihi*" ile deneyimli editör/yazar S. Koz'un "*Türk Halk Kültüründe Kahve*" başlıklı iki ayrıntılı incelemesinden oluşan bu kitap, eski harita ve gravürler, minyatürler, tablolar ve çizimler, belgeler, fotoğraflar ve obje resimleri gibi çok zengin görsel malzemeler de içeriyor. Yemen'de başlamış olan serüveninden tutun, Türkler aracılığı ile Avrupa'ya taşınması ve Osmanlı'daki bazı tipik kahvehanelerin tanıtılmasıyla süren tarihsel bölümün ardından, *Türk masalları* ve *halk öykülerinde, geleneksel tiyatrosunda, bilmece, atasözü ve deyimlerinde, nakaratları ve türkülerinde* kahvenin rolü hakkında çok ilginç bilgi ve saptamalarda bulunuluyor. Son bölümünde ise *pişirilmesi* ve *ikram* gelenekleriyle *falına* ayrıntılı olarak değinen bu kitabın kanştırılması, bizzat *kahve içimi* kadar keyif veriyor!

Ayın kitabı

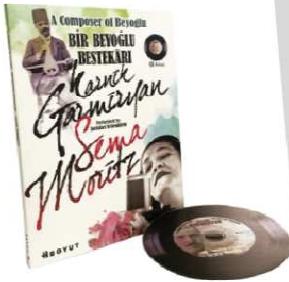
Stephen Greenblatt: *Muhteşem Will*; çev. Cem Alpan

Everest Yayınları, 2016, 504 sayfa

Harvard Edebiyat Profesörü Stephen Greenblatt'ın *Will in the World* olarak adlandırdığı, 2004 yılında yayımlanan ayrıntılı Shakespeare biyografisi, 2010'da da *Shakespeare Olmak* adıyla Can Yayınları'nda çıkmış, ülkemizdeki yazın ve tiyatro çevrelerinde de büyük ilgi görmüştü. Bu önemli edebiyat ikonunun 400. (kapakta belirtildiği gibi 600. değil!) ölüm yıldönümünde Everest Yayınları kitabı bu kez *Muhteşem Will* olarak, aynı başarılı çevirisiyle 2016'da yeniden basmayı yeğlemiştir. Aslında iyi de etmiş zira Greenblatt bu büyük şairin karanlıkta kalmış yaşamının izlerini bir dektif gibi sürerken, dönemin Britanya'sını da ayrıntılı biçimde tanıttığı için, bu çok yönlü yapıt her daim raflarda kalmalıdır. Kitabın sağladığı diğer bir kazanım, *Hamlet*, *Othello*, *Macbeth* ve *Romeo & Juliet* gibi ölümsüz dünya klasiklerinin, *12. Gece*, *Karşılıklar Komedyası*, *Bir Yaz Gecesi Rüyası* gibi dönem komedilerinin ve o ünlü, kısmen tüyler ürpertici İngiliz kral dramlarının oluşumlarını gözlerimizin önüne sermesidir. Bundan öte, yaşamış olduğu 52 yıla 36 dev oyun ve 154 anlamlı soneti sığdıran "*Shakespeare, nasıl Shakespeare oldu*" sorusuna da yanıtlar arıyor Greenblatt – ve onları ziyadesiyle de vermesini biliyor! Tiyatroseverlerin muhakkak okuması gereken, bir nevi el kitabı olarak her daim başvurabilecekleri bu kapsamlı çalışma, öte yandan her edebiyat ve tarih meraklısının da elinden bırakamayacağı bir kitaptır *Muhteşem Will*...

Sema Moritz: *Bir Beyoğlu Bestekârı*, Karnik Garmiryan CD/Kitap; Boyut Yayınları, 2016

Eski dostum, yıllar önce müzikli bir "İstanbul" projesinde birlikte çalıştığımız "*taş plak sesli*" Sema'nın, 1930'ların bir Ermeni bestecisinin müziklerini kaydetmiş olduğunu görmek ne güzel! 1872-1947 yılları arasında yaşamış Karnik Garmiryan'ın geride bıraktığı, *hüzzam'dan fokstrot'a* kadar nice türdeki 135 bestesinden seçilen 12 örneği bandoneon, saksofon, piyano, kontrabas ve vurnalı çalgılar ile ikinci yurdu olan Berlin'de kaydeden Sema Moritz, her birine kendi otantik havasını verebilmiş. Türk sanat müziği formatından, "*katakofti*" tabir edilen bir çeşit *fusion* üzerinden zamane varyete müziğine varan örnekler arasında kâh coşacak, kâh blues formatından etkilenip hüzünleneceksiniz. Almanya'nın önde gelen cazcılarından Jan van Klewitz'in altosax tınısıyla Jan Garbarek'i andıran sekiz dakikalık "*Kalb-i Virânım Aşkın ile Bak Harab Oldu*" *kürdili hicazkâr* bes-tesi ile Lothar Hensel'in uzun bandoneon taksiminin ardından canlanan "*Kara Biberim, Her Yer Gezerim*" *rast/fokstrot* uyarlaması, bu albümdeki favorilerimdir. Gerek *etno-müzikoloji*, gerekse *tırnı keyfi* açısından her müzikseverin, bol görselli tasarımıyla da İstanbul tarihine meraklı olanların koleskiyonunda yer alması gereken çok yönlü, başarılı bir çalışmadır!